

دانشگاه شیخ بهایی

دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته ریاضی کاربردی

تقریب زیر دیفرانسیل خانواده توابع محدب تعمیم یافته

پژوهشگر

الهه خانی

استاد راهنما

دکتر جعفر زعفرانی

استاد مشاور

دکتر مجید فخار

خرداد ۱۳۹۱

چکیده

در این پژوهش به مطالعه ϵ -زیردیفرانسیل کلاس توابع Φ -محدب به عنوان نماینده‌ای ساده از Φ ، خانواده توابع حقیقی مقدار روی مجموعه غیر تهی X پرداخته و سپس در حالت $\Phi = X^*$ که X یک فضای باناخ می‌باشد زیردیفرانسیل توابع زیرخطی و نیم پیوسته پایینی آنالیز می‌شود. به عنوان نتیجه زیردیفرانسیل توابع همگن مثبت، محدب و نیم پیوسته پایینی و خانواده‌ای از توابع به نام تقریب-کراندار مورد بررسی قرار می‌گیرد. با بیان قضیه تقریب نابرابری مقدار میانگین سه نقطه‌ای و معرفی توابع تقریباً محدب، منظم بودن و زیر یکنوای ماکسیمال بودن زیردیفرانسیل کلارک این توابع را مورد مطالعه قرار می‌دهیم.

فهرست مطالب

۱	مفاهیم و قضایای مقدماتی	۱
۲۹	تقریب زیردیفرانسیل خانواده توابع محدب تعمیم یافته	۲
۳۳	۱.۲ مبانی کلی	۳۳
۴۵	۲.۲ حالت فنچل کلاسیک	۴۵
۵۴	۳.۲ حالت توابع تقریب-کراندار	۵۴
۵۹	۴.۲ کاربرد دیگر	۵۹
	۳ مشخصه‌های زیردیفرانسیل توابع تقریباً محدب: حالت نیم‌پیوسته پایینی	
۶۰		۶۰
۶۱	۱.۳ نابرابری مقدار میانگین سه نقطه‌ای	۶۱
۶۶	۲.۳ منظم بودن زیردیفرانسیل توابع تقریباً محدب	۶۶
۷۰	۳.۳ زیریکنوایی زیردیفرانسیل توابع تقریباً محدب	۷۰
۷۴	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	۷۴

مقدمه

از آنجا که بهینه سازی توابع محدب، یکی از مباحث ویژه در آنالیز به شمار می آید و در این حالت صفر در زیردیفرانسیل این توابع قرار می گیرد، دانستن زیردیفرانسیل خانواده توابع محدب وزیرمجموعه های آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار است. به همین دلیل افراد زیادی پیرامون این موضوع مقالاتی را ارائه داده اند، از جمله این افراد، بوراچیک^۱، فابین فلورس بازان^۲ در مورد تقریب زیردیفرانسیل تابع حقیقی مقدار f روی فضای باناخ X با شرط اینکه تابع f سره، محدب و نیم پیوسته پائینی باشد فرمولی را ارائه و بطور مبسوط در مورد آن بحث کرده اند.

این پایان نامه شامل دو فصل می باشد: در فصل اول با تعریف توابع Φ -محدب به مطالعه Φ - ϵ زیردیفرانسیل آنها می پردازیم سپس در بخش دوم با در نظر گرفتن حالت $\Phi = X^*$ که X^* دوگان توپولوژی فضای باناخ X می باشد تقریبی برای Φ - ϵ زیردیفرانسیل توابع زیرخطی و نیم پیوسته پائینی بدست آورده و به عنوان نتیجه ای از بخش دوم، مشخصه های زیردیفرانسیل توابع همگن مثبت، محدب و نیم پیوسته پائینی را بیان می کنیم، در انتهای فصل، به بررسی زیردیفرانسیل توابع تقریب-کراندار می پردازیم. در فصل دوم با بیان قضیه تقریب نابرابری مقدار میانگین سه نقطه ای و معرفی توابع تقریباً محدب، منظم بودن و زیر یکنوای

^۱Burachik

^۲FabianFlores-Bazan

ماکسیمال بودن زیردیفرانسیل کلارک این توابع را مورد مطالعه قرار می دهیم.

فصل ۱

مفاهیم و قضایای مقدماتی

در این فصل با توجه به مراجع [۳]، [۱۳]، [۱۷] و [۱۸] برخی مفاهیم اولیه که در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است را بیان می‌کنیم.

تعریف ۱.۰.۰.۱. فضای خطی نرم‌دار کامل X را فضای باناخ می‌نامیم، بطور مثال فضای \mathbb{R}^n یک فضای باناخ است.

تعریف ۲.۰.۰.۱. X^* ، دوگان توپولوژی فضای باناخ X می‌باشد.

دوگان دوخطی بین X و X^* بصورت $\langle \cdot, \cdot \rangle$ تعریف می‌شود که می‌نویسیم $x^* \in X^*$ و $x \in X$ و

$$x^*(x) = \langle x^*, x \rangle$$

تعریف ۳.۰.۰.۱. در فضای باناخ X ، خط واصل بین x و y را به صورت زیرتعریف می‌کنیم:

$$[x, y] := \{ \bar{z} \in X \mid \bar{z} = \lambda x + (1 - \lambda)y \quad \lambda \in [0, 1] \}$$

$[x, y]$ و (x, y) خطوط واصل نیمه باز و خط باز واصل بین x و y می‌باشند.

تعریف ۴.۰.۱. تابع $d_{[x,y]} : X \rightarrow \mathbb{R}$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$d_{[x,y]}(z) := \min_{\bar{z} \in [x,y]} \|\bar{z} - z\| \quad x, y, z \in X \text{ برای هر}$$

تعریف ۵.۰.۱. برای $x \in X$ و $\lambda > 0$ ، $B_\lambda(x)$ را بصورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$B(x, \lambda) = B_\lambda(x) = \{z \in X : \|x - z\| \leq \lambda\}$$

$B(0, 1)$ را گوی یکه در X در نظر می‌گیریم و با S_X نمایش می‌دهیم.

تعریف ۶.۰.۱. برای $x^* \in X^*$ و $\lambda > 0$ ، $B(x^*, \lambda)$ را بصورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$B(x^*, \lambda) = \{z^* \in X^* : \|x^* - z^*\|_* \leq \lambda\}$$

. که در آن $\|\cdot\|_*$ روی X^* را بصورت زیر داریم:

$$\|x^*\|_* = \sup_{\substack{x \in X \\ x \neq 0}} \langle x^*, \frac{x}{\|x\|} \rangle$$

$B(0, 1)$ را گوی یکه در X^* در نظر می‌گیریم و با S_{X^*} نمایش می‌دهیم.

تعریف ۷.۰.۱. برای $\lambda > 0$ و $x, y \in X$ ، λ -همسایگی بسته یکنواخت $[x, y]$ را بصورت

زیر داریم:

$$B([x, y], \lambda) := \{z \in X \mid d_{[x,y]}(z) \leq \lambda\}.$$

تعریف ۸.۰.۱. برای $C \subseteq X$ که در آن X یک فضای باناخ است، تابع شاخص

$$I_C : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$$

را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$I_C(x) = \begin{cases} 0 & x \in C \\ +\infty & \text{در غیر این صورت} \end{cases}$$

تعریف ۹.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را در $x \in X$ نیم‌پیوسته پائینی گوئیم، هرگاه

$\text{epi } f$ بسته باشد که در آن

$$\text{epi } f = \{(x, t) \in X \times \mathbb{R} : f(x) \leq t\}$$

عبارت $x \xrightarrow{f} x'$ به معنای این است که $x' \rightarrow x$ و $f(x') \rightarrow f(x)$.

تعریف ۱.۰.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را محدب گوئیم هرگاه برای هر $x, y \in X$ و $\lambda \in [0, 1]$ داشته باشیم:

$$f(\lambda x + (1 - \lambda)y) \leq \lambda f(x) + (1 - \lambda)f(y)$$

تعریف ۱.۱.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را شبه محدب گوئیم اگر برای هر $x, y \in X$ و $z \in [x, y]$ داشته باشیم:

$$f(z) \leq \max\{f(x), f(y)\}.$$

تعریف ۱.۲.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را مقعر گوئیم هرگاه f -محدب باشد.

تعریف ۱.۳.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را آفین گوئیم هرگاه f محدب و مقعر باشد.

تعریف ۱.۴.۰.۱. فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$. در این صورت

$$\text{dom } f := \{x \in X \mid f(x) < +\infty\}$$

بیانگر دامنه موثر f می باشد.

تعریف ۱.۵.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را سره گوئیم هرگاه $\text{dom } f \neq \emptyset$ و $f \not\equiv +\infty$.

تعریف ۱.۶.۰.۱. $\Gamma_*(X)$ مجموعه توابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ بطوریکه f سره، محدب و نیم پیوسته پائینی باشد

تعریف ۱.۷.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را لیپ شیتز با ثابت لیپ شیتز L گوئیم هرگاه برای هر $x, y \in X$

$$|f(x) - f(y)| \leq L\|x - y\|.$$

تعریف ۱۸.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را همگن مثبت از درجه n می‌نامیم هرگاه

برای هر $x \in X$ و $t > 0$

$$f(tx) = t^n f(x).$$

تعریف ۱۹.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را زیرخطی گوئیم هرگاه f محدب و

همگن مثبت از درجه یک باشد.

تعریف ۲۰.۰.۱. $A \subseteq X$ را مخروط گوئیم هرگاه برای هر $a \in A$ و $\lambda \geq 0$ داشته باشیم

$$\lambda a \in A$$

تعریف ۲۱.۰.۱. $A \subseteq X$ را محدب گوئیم هرگاه برای هر $x, y \in A$ ، $[x, y] \subseteq A$.

قضیه ۲۲.۰.۱. اگر $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ زیرخطی باشد، آن‌گاه $\text{dom } f$ مخروط محدب

است.

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۲].

□

قضیه ۲۳.۰.۱. تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ زیرخطی است اگر و تنها اگر $\text{epi } f$ مخروط

محدب باشد.

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۸].

□

تعریف ۲۴.۰.۱. فرض کنید $f \in \Gamma_0(X)$ ، زیردیفرانسیل فنچل f در $x \in \text{dom } f$

مجموعه زیر است:

$$\partial f(x) := \{x^* \in X^* : \langle x^*, y - x \rangle \leq f(y) - f(x) \quad \forall y \in X\}.$$

تعریف ۲۵.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ ، یکنوا نامیده می‌شود. اگر برای

هر $x^* \in T(x), y^* \in T(y)$ داشته باشیم:

$$\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0$$

قضیه ۲۶.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $\partial f(x) : X \rightrightarrows X^*$ یکنوا می‌باشد.

□

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۸].

تعریف ۲۷.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ را یکنوای دوره‌ای گوئیم اگر

برای هر $n \in \mathbb{N}$ و $((x_i, x_i^*))_{i=0}^n \subset \text{gr } T$ داشته باشیم:

$$\sum_{i=0}^n \langle x_{i+1} - x_i, x_i^* \rangle \leq 0 \quad (1.1)$$

که $x_{n+1} := x_0$.

هر یکنوای دوره‌ای، یکنوا می‌باشد.

اگر تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ سره باشد، ∂f یک عملگر یکنوای دوره‌ای است.

زیرا $n \in \mathbb{N}$ و $((x_i, x_i^*))_{i=0}^n \subset \text{gr } \partial f$ آن‌گاه $(x_i)_{i=0}^n \subset \text{dom } f$ و

$$\langle x_{i+1} - x_i, x_i^* \rangle \leq f(x_{i+1}) - f(x_i) \quad \forall i, 0 \leq i \leq n$$

که $x_{n+1} := x_0$. با جمع کردن نابرابری‌های بالا برای $i = 0, \dots, n$ داریم:

$$\sum_{i=0}^n \langle x_{i+1} - x_i, x_i^* \rangle \leq 0$$

لذا ∂f عملگر یکنوای دوره‌ای می‌باشد.

تعریف ۲۸.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ ، شبه یکنوا گوئیم اگر

$$x^* \in T(x), y^* \in T(y), \langle x^*, y - x \rangle > 0 \implies \langle y^*, y - x \rangle \geq 0$$

تعریف ۲۹.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ در $x_0 \in X$ ، زیریکنوا نامیده

می‌شود. اگر برای هر $\epsilon > 0, \delta > 0$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر

$x, y \in B(x_0, \delta)$ و هر $x^* \in T(x), y^* \in T(y)$ داشته باشیم:

$$\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq -\epsilon \|x - y\|$$

تعریف ۳۰.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ در $x_0 \in X$ زیریکنوای جهت‌دار نامیده می‌شود. اگر برای هر $d \in S_X$ و $\epsilon > 0$ و $\delta > 0$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر $x, y \in B(x_0, \delta)$ و $x \neq y$ و $\frac{x - y}{\|x - y\|} \in B(d, \delta)$ و هر $x^* \in T(x)$ و $y^* \in T(y)$ داشته باشیم:

$$\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq -\epsilon \|x - y\|$$

تعریف ۳۱.۰.۱. عملگر مجموعه مقدار $T : X \rightrightarrows X^*$ را زیر یکنوای جهت‌دار ماکسیمال در $x_0 \in X$ گوئیم اگر در x_0 ، زیر یکنوای جهت‌دار باشد و عملگر زیر یکنوای جهت‌دار دیگری در $x_0 \in X$ چون $S : X \rightrightarrows X^*$ وجود نداشته باشد بطوری که $T(x_0) \subset S(x_0)$ برای x ‌هایی که در همسایگی x_0 هستند و $T(x_0) \neq S(x_0)$.

قضیه ۳۲.۰.۱. فرض کنید $T : X \rightrightarrows X^*$ یک تابع چند مقدار یکنوای دوره‌ای باشد و

$$(x_0, x^*) \in \text{gr } T \text{ تابع } f_T : X \rightarrow \bar{\mathbb{R}} \text{ را بصورت زیر در نظر می‌گیریم:}$$

$$f_T(x) := \sup(\langle x - x_n, x_n^* \rangle + \sum_{i=0}^{n-1} \langle x_{i+1} - x_i, x_i^* \rangle) \quad (2.1)$$

که سوپرمم برای تمام $\text{gr } T \subset ((x_i, x_i^*))_{i=0}^n$ که $n \in \mathbb{N}$ است اعمال می‌شود. در اینصورت $f_T \in \Gamma_0(X)$ و $f_T(x_0) = 0$ و $T(x) \subset \partial f_T(x)$ برای هر $x \in X$.

□

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۸].

تعریف ۳۳.۰.۱. ϵ -زیردیفرانسیل فنچل $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ در $x \in \text{dom } f$ بصورت زیر تعریف می‌شود:

$$\partial_\epsilon f(x) := \{x^* \in X^* : \langle x^*, y - x \rangle \leq f(y) - f(x) + \epsilon \quad \forall y \in X\}$$

دامنه و گراف زیردیفرانسیل تابع f را بصورت زیر داریم:

$$\text{Dom } \partial f := \{x \in X \mid \partial f(x) \neq \emptyset\}$$

$$\text{graph } \partial f := \{(x, x^*) \in X \times X^* \mid x^* \in \partial f(x)\}$$

$$\text{graph } \partial_\epsilon f := \{(x, x^*) \in X \times X^* \mid x^* \in \partial_\epsilon f(x)\}$$

تعریف ۳۴.۰.۱. زیردیفرانسیل کلارک تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ ، عملگر مجموعه

مقدار $\partial_C f : X \rightrightarrows X^*$ می باشد که به صورت زیر تعریف می شود:

اگر $x \notin \text{dom } f$ ، آن گاه $\partial_C f(x) := \emptyset$ و برای $x \in \text{dom } f$ داریم:

$$\partial_C f(x) := \{x^* \in X^* \mid \langle x^*, h \rangle \leq f'_{CR}(x; h), \quad \forall h \in X\} \quad (۳.۱)$$

که در آن $f'_{CR}(x; h)$ ، زیر مشتق کلارک-راکفلر است و به صورت زیر می باشد:

$$f'_{CR}(x; h) := \sup_{\lambda > 0} \limsup_{\substack{t \searrow 0 \\ x' \rightarrow_f x}} \inf_{h' \in B(h, \lambda)} \frac{f(x' + th') - f(x')}{t} \quad (۴.۱)$$

اگر تابع f لیب شیتز با ثابت L روی $B(x, r)$ برای هر $r > 0$ و $L \geq 0$ آنگاه

$$f'_{CR}(x; h) := \inf_{\delta > 0} \sup_{\|x' - x\| \leq \delta, 0 < t \leq \delta} \frac{f(x' + th) - f(x')}{t}$$

تعریف ۳۵.۰.۱. زیردیفرانسیل هادامارد و زیردیفرانسیل فرشه تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$

در $x \in X$ را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$\partial_H f(x) := \{x^* \in X^* \mid \langle x^*, h \rangle \leq \liminf_{\substack{t \searrow 0 \\ h' \rightarrow h}} \frac{f(x + th') - f(x)}{t}, \quad \forall h \in X\} \quad (۵.۱)$$

$$\partial_F f(x) := \{x^* \in X^* \mid \liminf_{\|h\| \rightarrow 0} \frac{f(x + h) - f(x) - \langle x^*, h \rangle}{\|h\|} \geq 0\} \quad (۶.۱)$$

قضیه ۳۶.۰.۱. برای تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ در $x \in X$ رابطه زیر بین زیردیفرانسیل های

فرشه، هادامارد و کلارک برقرار است.

$$\partial_F f(x) \subset \partial_H f(x) \subset \partial_C f(x)$$

اثبات. ابتدا نشان می‌دهیم $\partial_F f(x) \subset \partial_H f(x)$.

فرض کنیم $x^* \in \partial_F f(x)$ بنابراین داریم:

$$\liminf_{\|h\| \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x) - \langle x^*, h \rangle}{\|h\|} \geq 0$$

فرض کنیم $h = tv$ جاییکه $\|v\| = 1$ و $t \rightarrow 0$ بنابراین:

$$\liminf_{t \searrow 0} \frac{f(x+tv) - f(x) - \langle x^*, tv \rangle}{|t|} \geq 0$$

از آنجاییکه $\lim_{t \searrow 0} \frac{\langle x^*, tv \rangle}{|t|} = \langle x^*, v \rangle$ لذا داریم:

$$\liminf_{\substack{t \searrow 0 \\ v' \rightarrow v}} \frac{f(x+tv') - f(x)}{t} \geq \langle x^*, v \rangle$$

بنابراین $x^* \in \partial_H f(x)$.

حال نشان می‌دهیم $\partial_H f(x) \subset \partial_C f(x)$.

فرض کنیم $x^* \in \partial_H f(x)$ لذا داریم:

$$\begin{aligned} \langle x^*, h \rangle &\leq \liminf_{\substack{t \searrow 0 \\ h' \rightarrow h}} \frac{f(x+th') - f(x)}{t} = \sup_{\lambda > 0} \inf_{\substack{h' \in B(h, \lambda) \\ 0 < t < \lambda}} \frac{f(x+th') - f(x)}{t} \\ &\implies \langle x^*, h \rangle \leq \sup_{\lambda > 0} \limsup_{\substack{t \searrow 0 \\ x' \rightarrow_f x}} \inf_{h' \in B(h, \lambda)} \frac{f(x'+th') - f(x')}{t} \end{aligned}$$

بنابراین $x^* \in \partial_C f(x)$.

□

در حالت کلی روابط شمول فوق، اکید هستند.

قضیه ۳۷.۰.۱ (اکلند^۱). فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ سره، نیم‌پیوسته پائینی و

از پایین کراندار باشد و $\epsilon > 0$ و $x_0 \in X$ و $f(x_0) < \inf_X f + \epsilon$. در این صورت برای هر

$\bar{x} \in X$ ، $\lambda > 0$ وجود دارد بطوریکه:

$$f(\bar{x}) \leq f(x_0) \quad (\text{i})$$

$$d(\bar{x}, x_0) \leq \lambda \quad (\text{ii})$$

^۱Eklund

$$f(x) + \left(\frac{\epsilon}{\lambda}\right)d(x, \bar{x}) > f(\bar{x}) \quad \forall x \neq \bar{x} \quad (\text{iii})$$

اثبات. رجوع شود به [۹].

□

قضیه ۳۸.۰.۱ (برونستد-راکفلر^۲). فرض کنید X فضای باناخ و $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ سره، محدب و نیم پیوسته پایینی باشد. فرض کنید $\epsilon \geq 0$ و $(x_0, x_0^*) \in \text{gr } \partial_\epsilon f$. در این صورت $(x_\epsilon, x_\epsilon^*) \in \text{gr } \partial f$ وجود دارد به طوری که $\|x_\epsilon - x_0\| \leq \sqrt{\epsilon}$ و $\|x_\epsilon^* - x_0^*\| \leq \sqrt{\epsilon}$.
به عبارتی دیگر $\text{dom } f \subset \text{cl}(\text{dom } \partial f)$.

اثبات. رجوع شود به [۱۸].

□

قضیه ۳۹.۰.۱ (اصل بهینگی^۳). اگر $\bar{x} \in X$ یک مینیمم موضعی متناهی $f + g$ باشد که در آن $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ نیم پیوسته پائینی و $g : X \rightarrow \mathbb{R}$ محدب و لیپشیتز است، آن گاه $0 \in \partial_C f(\bar{x}) + \partial_C g(\bar{x})$.

اثبات. ابتدا نشان می دهیم اگر $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ در \bar{x} مینیمم سراسری داشته باشد، آن گاه $0 \in \partial_C f(\bar{x})$. چون \bar{x}, \min کننده f است، لذا برای $\lambda, h \in \mathbb{R}$ و $h' \in B(h, \lambda)$ و $t > 0$ داریم:

$$f(\bar{x}) \leq f(\bar{x} + th')$$

بنابراین

$$\frac{f(\bar{x} + th') - f(\bar{x})}{t} \geq 0$$

در این صورت

^۲Brøndst-Rockafellar

^۳optimality property

$$\sup_{\lambda > 0} \limsup_{\substack{t \searrow 0 \\ x \rightarrow f\bar{x}}} \inf_{h' \in B(h, \lambda)} \frac{f(x + th') - f(x)}{t} \geq 0$$

بنابراین $0 \in \partial_{CR} f(\bar{x})$ ، لذا داریم:

$$(f + g)'(\bar{x}, \cdot) \leq f'(\bar{x}, \cdot) + g'(\bar{x}, \cdot)$$

فرض کنیم $r > 0$ ، بطوریکه L, g ، لیپشیتز روی $B(\bar{x}, r)$ باشد و $L \geq 1$. فرض کنیم

$$\delta' = \min \left\{ \frac{\delta}{2L}, \frac{r}{1 + \epsilon + \|u\|} \right\} > 0 \text{ و } \delta > 0 \text{ ثابت باشند و } \epsilon > 0 \text{ و } u \in X$$

فرض کنیم t, x, v طوری باشد که

$$\|v - u\| \leq \epsilon, \|x - \bar{x}\| \leq \delta', 0 < t \leq \delta', \quad f(x) + g(x) \leq f(\bar{x}) + g(\bar{x}) + \delta'$$

بنابراین

$$f(x) \leq f(\bar{x}) + (g(\bar{x}) - g(x)) + \delta'$$

از طرفی چون

$$g(\bar{x}) - g(x) \leq L\|\bar{x} - x\| = L\delta'$$

لذا داریم:

$$f(x) \leq f(\bar{x}) + L\delta' + \delta' = f(\bar{x}) + (L + 1)\delta' \leq f(\bar{x}) + \delta$$

بنابراین

$$\frac{(f + g)(x + tv) - (f + g)(x)}{t} \leq \frac{f(x + tv) - f(x)}{t} + \frac{g(x + tv) - g(x)}{t} + L\epsilon$$

$$\alpha \leq A_1(\delta) + A_2(\delta) + L\epsilon \quad \text{لذا برای } v \in B(u, \epsilon)$$

که

$$\alpha := \sup_{\substack{\|x - \bar{x}\| \leq \delta', 0 < t \leq \delta' \\ (f + g)(x) \leq (f + g)(\bar{x}) + \delta'}} \inf_{\|v - u\| \leq \epsilon} \frac{(f + g)(x + tv) - (f + g)(x)}{t}$$

$$A_1(\delta) := \sup_{\substack{\|x - \bar{x}\| \leq \delta', 0 < t \leq \delta' \\ f(x) \leq f(\bar{x}) + \delta}} \inf_{\|v - u\| \leq \epsilon} \frac{f(x + tv) - f(x)}{t}$$

$$A_2(\delta) := \sup \left\{ t^{-1}(g(x + tv) - g(x)) \mid x \in D(\bar{x}, \delta) \right\}$$

لذا برای هر $\delta > 0$ $\beta \leq A_1(\delta) + A_2(\delta) + L\epsilon$

جاییکه

$$\beta := \inf_{\delta' > 0} \sup_{\substack{\|x - \bar{x}\| \leq \delta', 0 < t \leq \delta' \\ (f+g)(x) \leq (f+g)(\bar{x}) + \delta'}} \inf_{\|v-u\| \leq \epsilon} \frac{(f+g)(x+tv) - (f+g)(x)}{t}$$

حد $A_1(\delta) + A_2(\delta)$ را وقتی $\delta \rightarrow 0$ در نظر می‌گیریم:

(با توجه به اینکه A_1 و A_2 برای $\delta > 0$ غیرنزولی هستند)

لذا:

$$\begin{aligned} & \inf_{\delta > 0} \sup_{\substack{\|x - \bar{x}\| \leq \delta, 0 < t \leq \delta \\ (f+g)(x) \leq (f+g)(\bar{x}) + \delta}} \inf_{\|v-u\| \leq \epsilon} \frac{(f+g)(x+tv) - (f+g)(x)}{t} \\ & \leq \inf_{\delta > 0} \sup_{\substack{\|x - \bar{x}\| \leq \delta \\ 0 < t \leq \delta \\ f(x) \leq f(\bar{x}) + \delta}} \inf_{\|v-u\| \leq \epsilon} \frac{f(x+tv) - f(x)}{t} \\ & \quad + \inf_{\delta > 0} \sup_{\|x - \bar{x}\| \leq \delta} \frac{g(x+tu) - g(x)}{t} + L\epsilon \end{aligned}$$

وقتی $\epsilon \rightarrow 0$ داریم:

$$(f+g)'(\bar{x}, 0) \leq f'(\bar{x}, 0) + g'(\bar{x}, 0).$$

$g'(\bar{x}, \cdot)$ پیوسته است بنابراین

$$\partial_C(f+g)(\bar{x}) \in \partial_C f(\bar{x}) + \partial_C g(\bar{x})$$

□

قضیه ۴۰.۰.۱ (اصل تغییراتی زیردیفرانسیل^۴). فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$,

نیم‌پیوسته پائینی و $\varphi : X \rightarrow \mathbb{R}$ لیب شیتز محدب باشد $\lambda > 0$ و $\sigma > 0$. اگر $\bar{x} \in X$

بطوریکه

$$(f + \varphi)(\bar{x}) < \inf_{B(\bar{x}, \lambda)} (f + \varphi) + \lambda\sigma$$

^۴subdifferential variational principle

آن گاه $x \in X$ و $x^* \in \partial_C f(x)$ و $y^* \in \partial_C \varphi(x)$ وجود دارد بطوریکه

$$\|x - \bar{x}\| < \lambda, \quad (f + \varphi)(x) \leq (f + \varphi)(\bar{x}), \quad \|x^* + y^*\| < \sigma.$$

اثبات. روند اثبات شبیه، قضیه ۷ مرجع [۱۳] می باشد.

تابع $\psi : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را بصورت زیر در نظر می گیریم:

$$\psi = f + \varphi$$

ψ نیم پیوسته پائینی است. تابع $g : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را بصورت زیر تعریف می کنیم:

$$g = \psi + I_C \quad \text{s.t.} \quad C = \bar{x} + \lambda S_X$$

و

$$g(\bar{x}) = \psi(\bar{x}) \leq \inf_{B(\bar{x}, \lambda)} \psi + \lambda \sigma$$

لذا تابع g در \bar{x} مینیمم دارد. بنابراین طبق قضیه اکند داریم، برای $\lambda > 0$ ، $x \in X$ وجود

دارد بطوریکه $g(x) \leq g(\bar{x})$ (لذا $\psi(x) \leq \psi(\bar{x})$)، $\|x - \bar{x}\| \leq \lambda$ و

$$g(y) \geq g(x) - \sigma \|y - x\| \quad \forall y \in E$$

قرار می دهیم $h(y) = \sigma \|y - x\|$. بنابراین

$$(h + g)(y) \geq (g + h)(x) \quad \forall y \in E$$

لذا x ، مینیمم سراسری تابع $h + g$ می باشد. فرض کنیم $x \in \text{int } C$ در این صورت تابع g ،

حول x منطبق بر تابع ψ است. بنابراین x ، مینیمم موضعی تابع $\psi + h$ می باشد. لذا طبق

اصل بهینگی

$$0 \in \partial(\psi + h)(x) \subset \partial\psi(x) + \partial h(x) = \partial\psi(x) + \sigma S_{X^*}$$

بنابراین $z^* \in \partial_C \psi(x)$ وجود دارد بطوریکه $\|z^*\| \leq \sigma$. به عبارت دیگر $x^* \in \partial_C f(x)$ و

□

$y^* \in \partial_C \varphi(y)$ وجود دارد بطوریکه $z^* = x^* + y^*$ و $\|x^* + y^*\| \leq \sigma$.

قضیه ۴۱.۰.۱. فرض کنید $f : X \rightarrow \bar{\mathbb{R}}$ سره و نیم پیوسته پائینی باشد و $\text{Dom } f$ فشرده، در این صورت $x_* \in X$ وجود دارد بطوریکه

$$f(x_*) = \inf_{x \in \text{Dom } f} f(x)$$

قضیه ۴۲.۰.۱. فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ سره، نیم پیوسته پائینی باشد و $a, b \in X$ بطوریکه $[a, b] \cap \text{dom } f \neq \emptyset$ و c ، مینم f روی $[a, b]$ باشد، در این صورت $x_n \rightarrow_f c$ و $x_n^* \in \partial f(x_n)$ وجود دارد بطوریکه

$$\liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle x_n^*, x - x_n \rangle \geq 0, \quad x \in [a, b]$$

$$\text{و اگر } c \neq b \text{، آن گاه } \liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle x_n^*, b - a \rangle \geq 0.$$

$$\text{اگر } c = a \text{ یا } c = b \text{، آن گاه } \liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle x_n^*, b - a \rangle = 0.$$

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۲] □

قضیه ۴۳.۰.۱ (نابرابری مقدار میانگین^۵). فرض کنید $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ نیم پیوسته پائینی و $a, b \in X$ و $a \in \text{dom } f$ و $a \neq b$ و $r \in \mathbb{R}$ بطوریکه $r \leq f(b)$. آن گاه $c \in [a, b]$ ، $c \neq b$ و دنباله های $x_n \rightarrow_f c$ و $x_n^* \in \partial f(x_n)$ وجود دارد بطوریکه:

$$(i) \quad \liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle x_n^*, c - x_n \rangle \geq 0$$

$$(ii) \quad \liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle x_n^*, b - a \rangle \geq r - f(a)$$

اثبات. فرض کنید $\alpha \in X^*$ بطوریکه $\langle \alpha, a - b \rangle = r - f(a)$. تابع $g : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ را بصورت زیر تعریف می کنیم:

$$g := f + \alpha$$

g نیم پیوسته پائینی است و $g(a) = r + \langle \alpha, b \rangle \leq g(b)$ بنابراین $c \in [a, b]$ و $c \neq b$ وجود دارد بطوریکه $g(c) = \min_{[a, b]} g$.

^۵approximate mean value inequality

لذا طبق قضیه ۴۲.۰.۱، دنباله‌های $x_n \rightarrow_g c$ و $y_n^* \in \partial g(x_n)$ وجود دارد بطوریکه

$$\liminf_{n \rightarrow \infty} \langle y_n^*, c - x_n \rangle \geq 0 \quad \text{و} \quad \liminf_{n \rightarrow +\infty} \langle y_n^*, b - a \rangle \geq 0$$

از آنجائیکه $y_n^* \in \partial g(x_n)$ و $\partial g \subseteq \partial f + \alpha$ لذا $x_n^* \in \partial f(x_n)$ وجود دارد بطوریکه
لذا داریم: $y_n^* = x_n^* + \alpha$

$$0 \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \langle y_n^*, c - x_n \rangle = \liminf_{n \rightarrow \infty} \langle x_n^* + \alpha, c - x_n \rangle = \liminf_{n \rightarrow \infty} \langle x_n^*, c - x_n \rangle$$

و

$$0 \leq \liminf_{n \rightarrow \infty} \langle x_n^* + \alpha, b - a \rangle = \liminf_{n \rightarrow \infty} \langle x_n^*, b - a \rangle + \lim_{n \rightarrow \infty} \langle \alpha, b - a \rangle$$

بنابراین

$$\liminf_n \langle x_n^*, b - a \rangle \geq \langle \alpha, a - b \rangle = r - f(a).$$

□

قضیه ۴۴.۰.۱. فرض کنید $C \subseteq X$ فشرده باشد اگر دنباله (x_k) در X در رابطه زیر صدق کند

$$\lim_{k \rightarrow \infty} d_C(x_k) = 0$$

آن‌گاه زیردنباله (x_{k_n}) از (x_k) وجود دارد بطوریکه به $c \in C$ همگراست.

□

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۷]

$$\text{قضیه ۴۵.۰.۱. اگر } d_{[a,b]}(x) \leq \|x - b\| \text{ آن‌گاه } d'_{CR[a,b]}(x; b - a) \leq 0$$

□

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۷]

لم ۴۶.۰.۱. اگر $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ نیم‌پیوسته پائینی باشد، آن‌گاه $\epsilon > 0$ وجود دارد بطوریکه تابع f روی مجموعه $B([a, b], \epsilon)$ از پائین کراندار است.

□

اثبات. رجوع کنید به مرجع [۱۷]

قضیه ۴۷.۰.۱ (نابرابری مقدار میانگین زاگرونی). فرض کنید $a, b \in X$ و $a \neq b$ و تابع $f : X \rightarrow \mathbb{R} \cup \{+\infty\}$ نیم‌پیوسته پائینی و در b, a متناهی باشد. در اینصورت برای هر $x \in [a, b]$ که $x \neq b$ و نابرابری

$$f(x) + \frac{f(b) - f(a)}{\|b - a\|} \|x - b\| \leq f(y) + \frac{f(b) - f(a)}{\|b - a\|} \|y - b\| \quad (۷.۱)$$

برای هر $y \in [a, b]$ برقرار باشد. دنباله‌های $(x_k) \subseteq X$ و $(x_k^*) \subseteq X^*$ وجود دارند بطوریکه

$$\lim_{k \rightarrow \infty} x_k = x \quad (۸.۱)$$

$$\limsup_{k \rightarrow \infty} f(x_k) \leq f(a) + \frac{f(b) - f(a)}{\|b - a\|} \|x - a\| \quad (۹.۱)$$

$$x_k^* \in \partial f(x_k) \quad \forall k \in \mathbb{R} \quad (۱۰.۱)$$

$$\liminf_{k \rightarrow \infty} \langle x_k^*, b - x_k \rangle \geq \frac{f(b) - f(a)}{\|b - a\|} \|b - x\|, \quad (۱۱.۱)$$

$$\liminf_{k \rightarrow \infty} \langle x_k^*, b - a \rangle \geq f(b) - f(a) \quad (۱۲.۱)$$

اگر $x \neq a$ آن‌گاه

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \langle x_k^*, b - a \rangle = f(b) - f(a) \quad (۱۳.۱)$$

اثبات. از لم ۴۶.۰.۱ که می‌گوید $\epsilon > 0$ وجود دارد بطوریکه تابع f روی مجموعه $B([a, b], \epsilon)$ از پائین کراندار است پیروی می‌کند.

تابع g را بصورت زیر تعریف می‌کنیم

$$g(y) = f(y) + \frac{f(b) - f(a)}{\|b - a\|} \|y - b\| \quad \forall y \in X$$

فرض کنیم $x \in [a, b]$ که در رابطه (۷.۱) صدق می‌کند در اینصورت

$$g(x) \leq g(y) \quad \forall y \in [a, b]$$